

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagstiftning om kriminalunderrättelseinhämtning inom Tullen

Inledning

Finansministeriet begär ert utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lagstiftning om kriminalunderrättelseinhämtning inom Tullen.

I propositionen föreslås det att det till lagen om brottsbekämpning inom Tullen fogas bestämmelser om hotbaserad kriminalunderrättelseinhämtning inom Tullen. Bestämmelserna om hotbaserad kriminalunderrättelseinhämtning grundar sig i fråga om metoder och definitioner på bestämmelserna om hemliga metoder för inhämtande av information i lagen om brottsbekämpning inom Tullen, men om förutsättningarna för användning av dem föreskrivs i det föreslagna nya kapitlet på ett sätt som avviker från förutsättningarna för förhindrande och avslöjande av brott. I propositionen föreslås också ändringar och preciseringar i bestämmelserna om hemligt inhämtande av information i lagen om brottsbekämpning inom Tullen. Det föreslås bland annat att det till lagen om brottsbekämpning inom Tullen fogas bestämmelser som gör det möjligt för Tullen att använda teleavlyssning för att förhindra grovt narkotikabrott som ska betraktas som tullbrott samt att använda Tullens hemliga metoder för inhämtande av information för att avslöja grovt narkotikabrott som ska betraktas som tullbrott. I tullagen föreslås nya bestämmelser om automatiserad datainsamling från öppna källor, när det behövs för att Tullen ska kunna utföra en lagstadgad uppgift. I de övriga anknytande lagarna föreslås ändringar som föranleds av de föreslagna bestämmelserna om hotbaserad kriminalunderrättelseinhämtning.

Bakgrund

Ett av de centrala målen i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering är att stärka brottsbekämpningen för att öka medborgarnas säkerhet och förtroendet för myndigheterna. Regeringen säkerställer i enlighet med regeringsprogrammet tjänsterna för den inre säkerheten och rättsvården samt myndigheternas funktionsförmåga. Regeringen anser att den organiserade brottsligheten utgör ett allvarligt hot mot Finlands säkerhet och den lagliga samhällsordningen. Enligt regeringsprogrammet införs ny lagstiftning om kriminalunderrättelseinhämtning för att skydda den inre säkerheten som gör det möjligt att på ett effektivare sätt än för närvarande på basis av hot ingripa bland annat i allvarlig gängbrottslighet och organiserad brottslighet. Enligt regeringsprogrammet görs teknisk, det vill säga automatisk, övervakning möjlig i datanätens öppna källor.

Målsättningar

Propositionens syfte är i enlighet med regeringsprogrammet att säkerställa att förundersökningsmyndigheternas befogenheter i tillräcklig utsträckning stöder brottsbekämpningen samt att stärka myndigheternas verksamhet och skyddet av den inre säkerheten genom att bereda och införa lagstiftning som möjliggör kriminalunderrättelseinhämtning. Det centrala syftet med den lagstiftning som föreslås i propositionen är att i enlighet med regeringsprogrammet skapa en författningsgrund för Tullens hotbaserade kriminalunderrättelseinhämtning inom dess uppgiftsområde och på så sätt förbättra Tullens möjligheter att förebygga de allvarligaste hoten mot individens eller samhällets säkerhet som, om de realiseras, senare tar sig uttryck i allvarlig brottslighet.

Svarsanvisningar för mottagare

Vem som helst kan lämna ett utlåtande.

Vänligen lämna utlåtandena i första hand genom att svara på begäran om utlåtande på utlatande.fi. Anvisningar för att använda och registrera sig i tjänsten finns på utlatande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar (användarstöd: [lausuntopalvelu.om\(a\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(a)gov.fi)). Ministerierna ska dessutom föra in det utlåtande som de lämnat in via utlatande.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA under ärende VN/35196/2025.

Om det inte är möjligt att använda utlatande.fi kan utlåtandena sändas till ministeriets registratorskontor per e-post på adressen: kirjaamo.vm@gov.fi eller per post till adressen:

Finansministeriet
PB 28
00023 Statsrådet

I de utlåtanden som lämnas in till registratorskontoret ber vi er ange ärendenumret VN/35196/2025. Dessutom ber vi att utlåtandet sänds till registratorskontoret till exempel som bilaga till e-postmeddelandet i Word- eller PDF-format, så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom en privatpersons e-postadress.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsida (<https://vm.fi/sv/projekt-och-lagberedning>, ID: VM159:00/2025). En privatpersons utlåtande publiceras dock av datasekretesskäl på projektsidorna endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i följebrevet till det.

Alla utlåtanden som lämnats via utlatande.fi, också utlåtanden från privatpersoner, är automatiskt tillgängliga för alla på utlatande.fi. Ministeriet publicerar inte de utlåtanden som lämnats in till registratorskontoret på utlatande.fi. Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson lämnat in till registratorskontoret inte publiceras på webben, kan alla ta del av det vid ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Tidtabell

Vi ber er lämna ert utlåtande senast den 17 augusti 2026.

Beredare

Mer information ges av
Jere Lumme, konsultativ tjänsteman, tfn 0295 530 041, fornamn.efternamn@gov.fi.

Länkar:

<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM159:00/2025> - Linkki säädösvalmisteluhankkeen hankesivuille

<https://vm.fi/sv/projekt?tunnus=VM159:00/2025> - Länk till lagberedningsprojektets webbplats

Bilagor:

[HE luonnos tullin rikostiedustelu .pdf](#)

[Utkast huvudsakliga innehåll och lagförslag.pdf](#)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lumme Jere
Valtiovarainministeriö

Tuura Emmi
Valtiovarainministeriö